

Załącznik
do Zarządzenia nr 19/2023/2024
Dyrektora Zespołu
Szkolno-Przedszkolnego w Borowej
z dn. 6.10.2023r.

Procedura Obserwacji Zajęć w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Borowej

Borowa 2023

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r – Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 oraz z 2021r. poz. 1618)
- Planu nadzoru pedagogicznego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Borowej

§ 1.

1. **Obserwacja** jest istotnym elementem nadzoru pedagogicznego, służącą poznaniu, kontroli i pomocy nauczycielom oraz doskonaleniu pracy szkoły.

Cechy obserwacji:

1. wnikliwość,
2. ocena,
3. instruktaż,
4. mobilizacja sił twórczych nauczycieli,
5. wyrabianie umiejętności samooceny nauczycieli.

2. Cele i zadania obserwacji

1. Podniesienie jakości pracy szkoły
2. Mobilizacja sił twórczych nauczycieli i wychowawców.
3. Badanie stopnia realizacji podstawy programowej.
4. Badanie realizacji programów nauczania i innych programów przyjętych do realizacji.
5. Udzielanie pomocy nauczycielom.
6. Przestrzeganie praw ucznia.
7. Kontrola przestrzegania zapisów w Statucie Szkoły.
8. Realizacja wniosków i zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.
9. Realizacji zarządzeń dyrektora Szkoły.

§ 2.

Zasięg obserwacji

1. Wszystkie elementy pracy i życia szkoły, proces dydaktyczny, wychowawczy i opiekuńczy.
2. Wszystkie formy zajęć z uczniami, pracy z rodzicami.
3. Zajęcia wszystkich nauczycieli przedmiotów, wychowawców, nauczycieli specjalistów.
4. Wszystkie oddziały, grupy i zespoły uczniów.

§ 3.

1. Rodzaje obserwacji:

1. kontrolno-oceniająca: obserwacja z dokonaniem oceny pracy nauczyciela. Oceniającym obserwatorem jest dyrektor lub połączona wizytator. Formalną ocenę

pracy nauczyciela formułuje się między innymi na podstawie obserwacji lekcji przeprowadzonych przez ocenianego.

2. doradczo-doskonaląca: obserwacja warsztatu pracy nauczyciela, sposobu planowania pracy, konstrukcji lekcji, wykorzystania środków dydaktycznych, indywidualizacji nauczania, motywowania uczniów do nauki, właściwego oceniania itp. Jej celem jest diagnoza mocnych i słabych stron pracy nauczyciela i pomoc w doskonaleniu umiejętności metodycznych obserwowanego nauczyciela. Obserwatorem jest dyrektor, wicedyrektor.
3. diagnozująca: obserwacja uczniów, ich wiedzy, umiejętności i postaw. Jest to obserwacja, która służy ocenie aktywności (zachowań) uczniów na lekcji, spowodowanych określonymi działaniami nauczyciela. Dokonywana jest przez dyrektora. Termin obserwacji diagnozującej proponuje nauczyciel, który uważa, że jego uczniowie są gotowi do zaprezentowania swoich osiągnięć (umiejętności, wiadomości).
4. zajęć innych niż lekcje: wg harmonogramu imprez i uroczystości oraz na zaproszenia nauczycieli lub zgodnie z harmonogramem obserwacji.
5. bieżące kontrole: dyżury, dokumentacja przebiegu nauczania, dokumentacja pracy nauczyciela, dokumentacja osiągnięć edukacyjnych uczniów, plany pracy, itp.

2. Obserwacja może być prowadzona:

Planowo – zgodnie z harmonogramem opracowanym w ramach nadzoru pedagogicznego,

Doraźnie bez wcześniejszego ustalania terminu.

3. Obserwację zajęć mogą prowadzić:

- 1) Dyrektor Zespołu
- 2) Wicedyrektor
- 3) Wizytator
- 4) Opiekun stażu - zgodnie z ustalonym z nauczycielem odbywającym staż planem współpracy.

§ 4.

1. Planowanie obserwacji

Dyrektor na każdy rok szkolny opracowuje i przedstawia radzie pedagogicznej:

- 1) Problematykę, cele i zadania obserwacji.
- 2) Harmonogram obserwacji, który uwzględnia każdego nauczyciela – co najmniej raz w roku szkolnym.
- 3) Harmonogram uwzględnia wszystkie formy zajęć prowadzonych przez nauczycieli tj.:
  - obowiązkowe zajęcia dydaktyczne i godziny do dyspozycji wychowawców;
  - zajęcia pozalekcyjne;
  - zebrania z rodzicami, wywiadówki;
  - zajęcia rewalidacji;
  - wycieczki szkolne;

- imprezy i uroczystości szkolne

2. Przygotowanie obserwacji:

1. Przed obserwacją osoba obserwująca zapoznaje się z:
  - a) programem nauczania danego przedmiotu i jego zgodności z podstawą programową;
  - b) planem nauczania;
  - c) wynikami pracy nauczyciela - wychowawcy (dzienniki lekcyjne, prace uczniów, inne według uznania);
  - d) wymaganiami edukacyjnymi.
2. Rozmowa przed obserwacją odbywa się na 1 - 3 dni przed i uwzględnia niżej przedstawione zagadnienia:
  - a) Ogólną charakterystykę klasy, podejście do nauki, problemy dydaktyczno-wychowawcze;
  - b) przedłożenie karty rozmowy przedobserwacyjnej;
  - c) stosowany program nauczania, plan i wymagania edukacyjne;
  - d) planowany temat obserwowanej lekcji;
  - e) cele lekcji: ogólne i operacyjne;
  - f) planowane formy i metody działań edukacyjnych.

3. Obserwacja

1. Bezpośredni udział w zajęciach.
2. Nieingerowanie w zaplanowany temat i tok zajęć.
3. Zachowanie taktu.
4. Poszanowanie godności nauczyciela.

4. Rozmowa poobserwacyjna

1. Odbywa się w okresie do 2 dni po obserwacji zajęć.
2. W trakcie rozmowy dokonywana jest ocena nauczyciela, wspólna analiza w zakresie:
  - doboru i sformułowania tematu zajęcia, stopnia odzwierciedlenia realizowanych treści programu kształcenia / wychowania,
  - realizacji treści programu nauczania oraz planu edukacyjnego,
  - wykorzystania czasu pracy
  - efektywności zastosowanych metod nauczania (indywidualizacja, dostosowanie do możliwości uczniów),
  - zawartości merytorycznej zajęć,
  - języka nauczyciela (poprawności gramatycznej, dostosowania do możliwości percepcyjnych uczniów),
  - wykorzystania środków dydaktycznych,
  - aktywizowania uczniów,
  - przestrzegania zasad oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów zawartych w wymaganiach edukacyjnych,
  - celowości i właściwego obciążania uczniów pracami domowymi,

- stosunku do uczniów,
- przestrzegania BHP.

5. Nauczyciel obserwowany

1. Nauczyciel, który według harmonogramu ma planowaną obserwację, zgłasza się na tydzień przed terminem obserwacji do dyrektora, wicedyrektora lub innej osoby obserwującej w celu uzgodnienia terminu obserwacji.
2. Na rozmowę przed obserwacją nauczyciel przychodzi z kompletem dokumentów, o których jest mowa w § 4 pkt 2.
3. Po przeprowadzonej obserwacji dyrektor uzgadnia z nauczycielem termin rozmowy.
4. Podczas rozmowy nauczyciel dokonuje samooceny przeprowadzonych zajęć, tj.
  - a) ustosunkowuje się do wykonania ostatnich zaleceń;
  - b) analizuje przygotowanie się do lekcji (zajęć);
  - c) ustosunkowuje się do przebiegu i wyników lekcji (zajęć);
  - d) ocenia stopień osiągnięcia celów i swoją rolę na lekcji (zajęciach);
  - e) analizuje dostrzeżone sukcesy, a także niedociągnięcia, błędy, trudności, niepowodzenia, określa ich przyczyny.
5. Po rozmowie obserwujący ustala treść zapisów, jakie znajdują się w arkuszu obserwacji lekcji (zajęć) w punkcie „zalecenia” i ustala dalsze działania zmierzające do korygowania ewentualnych błędów.
6. Zalecenia wymienione w arkuszu nauczyciel realizuje w możliwie najkrótszym czasie lub terminie określonym przez obserwującego.

Załączniki :

nr 1 – arkusz obserwacji lekcji

nr 2 – arkusz obserwacji zajęć w oddziale przedszkolnym

nr 3 – arkusz obserwacji pracy nauczyciela współorganizującego zajęcia

nr 4 – arkusz obserwacji zajęć rewalidacyjnych

nr 5 – arkusz obserwacji zajęć logopedycznych

nr 6 – arkusz obserwacji zajęć opiekuńczo – wychowawczych

nr 7 – arkusz obserwacji zajęć z wychowawcą

nr 8 – arkusz obserwacji zajęć innych niż lekcje

nr 9 – arkusz obserwacji kontrolnej

nr 10 – arkusze kontroli na dany rok szkolny